

DÜNYA HAYATININ GEÇİCİLİĞİ VE AHİRETİ TERCİH ETMEK

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا
فِيهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَفِي كُلِّ حِينٍ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ
وَجْهِهِ وَعَظِيمِ سُلْطَانِهِ. وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِنَا وَسَنَدِنَا وَمَدِينِنَا مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى وَعَلَى
آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ تَبِعَهُ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ

الجزاء. اما بعد:

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ'.

Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Oruçlarımızı tuttuk. Allah eksiklerine kursurlarına bakmayıp lütf u ile keremiyle ahsen ve etem olarak kabul eylesin. Namazlarımızı kıldık. Allahu Teâlâ hazretleri namazlarımızı kabul eylesin. Elimizi açtık, Cenâb-ı Mevlâ'dan dünyaya âhirete ait isteklerimizi diledik, istedik. Ekremü'l-ekremîn olan Rab-bimiz dualarımızı müstecâb eylesin. Bize muradlarımızı, dileklerimizi, taleplerimizi, isteklerimizi lütfu ile keremiyle versin. Bizi iki cihanda aziz, saîd ve bahtiyar eylesin.

Değerli kardeşlerim!

a. **Nefsani Arzular ve Dünya Zenginliği İnsana Süslü Gösterildi**

Düz gerçekleri, apaçık gerçekleri görmek kolay olur. Ama saklanmış, gizlenmiş, örtülü, kamufle edilmiş gerçekleri herkes kolay göremez. Hatta bazen saklayanlar, bazı şeyleri göstermek istemeyenler şaşırtmaca da yaparlar. Dışını seni aldatacak, kalbini çekecek, aklını kaydıracak, câzibedar şekilde yaparlar.

Bu arada konuyla ilgili iki edebiyatçının - birisi düz yazı, birisi şiir, nazım tarzında-

sözünü söylemek istiyorum. Yazarın birisi diyor ki;

“Altından kendini gözet.”

Gold, “altın, altın madeni” diyoruz ya...

“Altından kendini gözet.”

Gözet ne demek?

“Altından kendini kolla, dikkat et ha!”

“Altından kendini gözet; çünkü zehiri teneke kupa içinde sunmazlar.”

“Bu teneke kupa, pis, küflü; içmem!” der.

İçsin diye altın kupayla sunarlar; içsin, zehirlensin diye.

“Altından kendini gözet; zehiri teneke kupa içinde sunmazlar.”

Demek ki bazı kimseler bazen özellikle dışı aldatıcı, câzibedar yapabilir.

Öbür edebiyatçının sözü, Fuzûlî'nin bir şiiri, Fuzûlî el açmış Allahu Teâlâ hazretlerine dua ederken diyor ki;

Ben bilmezem bana gereken, Sen hakîmsin

Men eyle, verme her ne gerekmez bana bana

Güzel, edebiyat tarihinde önemli olan bir şiirinin beyitidir bu:

Ben bilmezem bana gereken. “Bana neyin gerektiğini ben bilmem yâ Rabbi! Ben kulum.”

Sen hakîmsin. “Ama sen hakîmsin, hikmet sahibisin, her şeyi yerli yerince yaparsın, her şeyin aslını bilirsin.”

Men eyle, verme her ne gerekmez bana. “Bana herhangi bir şey gerekmiyorsa onu bana verme.”

Her ne gerekmez bana, verme onu bana. İki tane “bana” gelmesi ondan.

Ben bilmezem bana gereken, Sen hakîmsin

Men eyle, verme her ne gerekmez bana bana

“Bana verme onu. Bana gerekmeyeni bana verme.” diyor.

En son vitir namazında hafız Mustafa kardeşimiz de okudu:

Bismillâhirrahmânirrahîm.

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا

Züyyine li'n-nâsi. “İnsanlara süslenildi, allandı, boyalandı, ziynetlendi, gösterişli kılındı.”

Neler?

Hubbu's-şehvâti. “Nefsânî arzular.”

Bunlar nelerden olabilir?

Hubbu's-şehvâti mine'n-nisâi ve'l-benîn. “Hanımlara karşı sevgiler; ailesine, çoluk çocuğuna karşı olan sevgiler...” *Ve'l-kanâtîri'l-mukantarati mine'z-zehebi ve'l-*

fiddati. “Kantar kantar altın, gümüşler, hazineler, paralar pullar, biriken şeyler...” *Ve’l-hayli’l-müsevvemeti*. “Üzerileri ‘bu benim malımdır’ diye damgalanmış, işaretlenmiş atlar...”

“Bu benim sürüm ha! Karışmasın. Karışsa bile damgasından ayrılması kolay olsun.” diye üzerilerine damga vurulmuş, işaretlenmiş at sürüleri...

Ve’l-enâmi ve’l-hars.¹ “Diğer evcil hayvanlar ve tarlalar, bağlar, bahçeler...”

Bunlar insanoğulları için süslenmiş.

Süsleyen kim?

Allah.

Niye süslüyor?

İmtihan için.

Allı pullu, dallı güllü, yanarlı dönerli, boyalı, renkli, câzibedar, çekici ama;

Zâlike metâu’l-hayâti’d-dünyâ. “Bunların hepsi şu dünya hayatının, geçici olan,

¹ 3/Âl-i İmrân, 14.

bitici olan, sonlu olan, fâni olan, şimdi şu yaşadığımız âlemin geçici metâlarıdır.”

Bir şey geçici olunca kıymeti kalmaz. Deseler ki;

“Sana şurayı veriyorum ama muvakkat. Ben Türkiye’ye gidinceye kadar gel, benim evimde otur, ondan sonra ben gelince çıkar-sın.”

“Ne yapayım? Değmez ki ya... Allah Allah, üç ay senin evinde oturacağım, sen geldiğin zaman ‘çık’ diyeceksin, sıkışacağım. Yok. Temelli verseydin giderdim ama üç aylığına muvakkat istemem.” der.

Benim aklıma şu anda bu misal geldi. Muvakkat şeyleri istemeyiz.

“Şu arabayı kiralayalım.”

“Niye kiralayayım ya, kendim alırım, tepe tepe kullanırım. Ödünç niye alayım? Muvakkat niye alayım?”

Zâlike metâu’l-hayâti’d-dünyâ. “Bu dünya hayatının metâları bunlar, fâni dünyanın gelip geçici şeyleri...”

Az bir zaman için... Ne kadar az bir zaman için?

Ömrüne göre; 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 yıl... “100 yıl” deyince bayağı bir insanın hoşuna gidiyor... 110 yıl filan, o kadar. İstersen biraz fazla, bazen biraz daha az.

Benim talebelerimden, tanıdıklarımın, akranlarımdan, arkadaşlarımdan, komşularımdan sırada olmadığı halde benden önce ölmüş çok insan hatırlıyorum. Siz de hatırlarsınız. Bazen bebekler ölüyor, çok küçük yaşta... Bazen çocuklar ölüyor. Bazen kardeşler ölüyor. Benim 3 yaş büyük bir ağabeyim vardı, öldü. Ondan bir sene sonra rahmetli annem öldü. Sırası gelen geçip gidiyor.

“Bunlar kıymetli değil.” demek.

*Zâlike metâu'l-hayâti'd-dünyâ.*² “Bunlar dünya hayatının metâlarıdır.”

Metâ ne demek?

“Kendisinden *temettü* edilen, faydanılan şeyler.”

² 3/Âl-i İmrân, 14.

Evet, insan bu sayılan şeylerden istifade ediyor, bunlar lazım. Araba lazım. Binek lazım. Ev lazım. Tarla lazım, ziraat için gerekiyor. Hanım lazım, eş-hayat arkadaşı... İnsan evlenince çoluk çocuk istiyor, olmazsa doktorlara gitmeye başlıyor, “Aman bir çocuğum olsun.” diye. Bunlar tamamen yasak şeyler değil, haram da değil. Bu sayılan şeyler haram mı?

Burada hiç haram şey saymadı. “İçki” demedi, “kumar” demedi, “zina” demedi; tabîî şeyleri söyledi.

Hubbu’ş-şehvâti mine’n-nisâ’. Hanımlar; normal dinî nikâhla nikâhlanıyorsun, evleniyorsun. *Ve’l-benîn*. Çoluk çocuk, o da güzel. *Ve’l-kanâtîril-mukantarati mine’z-zehebi ve’l-fiddati*. İnsan helal kazanmışsa, zengin olabilirse, insanın biriktirdiği parası pulu, sürüleri, koyunları olabilir. Bunlar haram şeyler değil; ama geçici şeyler, dünya hayatında insanların faydalandığı muvakkat şeyler.

Bunlar süslendi, boyandı, allandı, hoş görünüyor. Belki bunları bize hoş gösteren şeytandır. “Bak bunlar ne kadar güzel! Sımsıkı bunlara sarıl, yapış! Bunları sev! Boş ver âhîreti... Bilmediğin, ileriye dönük şeye kafanı takma! Sen bu dünyada şu anda yaşıyorsun; yaşamana bak, gününü gün etmeye bak!”

İranlı bir şair diyor ki;

“Bu kâinât kitabının başı da kopuk sonu da kopuk. Bir kitap ama cildi dağılmış; başı kopuk, sonu kopuk.”

“Baş tarafını bilemiyorum, sonunu da bilemiyorum.” demek istiyor.

Aslında ben ve siz, başını ve sonunu biliyoruz. Evveli ne idi, sonu ne olacak, biliyoruz. Bazıları diyor ki;

“Kardeşim sen bu dünyaya bir defa geldin, gününü gün etmeye bak.”

Bu bir görüş; ama bu dünyevî bir görüş, yani maddeci bir görüş, inançsız bir görüş, mü'min görüşü değil de inanmayanların görüşü. “Bu dünyaya geldin, eğlen.”

Eğlenmeye mi geldik?

İslâm dini tamamen tersini söylüyor. Hayır, eğlenmeye gelmedin! Keyif çatmaya gelmedin! Dünya rahat yeri değil! Bütün bu herkesin pesinde koşturdukları şeyler dünya metâi, muvakkat şeyler çok önemli şeyler değil. Bunları bırakmak lazım, sadaka olarak vermek lazım. Cihat etmek lazım. Malından geçmek lazım.

b. Bu Dünya İmtihan Dünyasıdır

Ne diyor Allahu Teâlâ hazretleri âyet-i kerîmede:

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ
الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالشَّمْرَاتِ

Ve le-neblüvenneküm. “Muhakkak ve muhakkak biz sizi sınavıp imtihandan geçiririz.” *Bi-şey’in mine’l-havfi.* “Korkuyla, korkulacak bir şeyle.”

Korkulacak şey nedir?

Cihat, savaş; korkulu bir şey. Şu anda sulhda, iyiyiz de... İster miydin Kafkasya’da

olmayı, Bosna'da olmayı? İster miydin tehlikeli bir yerde, Cezayir'de olmayı?

“Aman Allah saklasın! İyi ki ben orada değilim!” diyoruz.

Bi-şey'in mine'l-havfi ve'l-cûi. Allah bazen açlıkla imtihan ediyor. Veyahut sun'î olarak kendi kendimizi aç bırakıyoruz. Yani oruç. Bu da imtihan. “Oruç tut” diyor, bazısı açlığı kabul ediyor, tutuyor. Bazısı edemiyor; “Ben öyle şey yapamam.” diyor, “Alışkın değilim.” diyor, “Doktor tavsiye etmedi. Boşver, Allah Gafûru'r-Rahim'dir” diyor, zor geliyor, yapmıyor. Oruç herkese kolay gelmiyor. Sana kolay geliyorsa Allah lütfetmiş, içine bir yumuşaklık vermiş, ibadetini sevdirmiş. Zor gelene de zor geliyor, tutmuyor, kaytarıyor.

“Sen müslümansın?”

“Müslümanım.”

“Niye oruç tutmuyorsun?”

“Vallâ kusuruma bakma da...” kıvırtmaya başlıyor.

Çok... İstanbul'a git, Türkiye'ye git; müslüman olduğu halde, adı bizim isimlerimiz gibi Ahmet, Mehmet, Hasan, Es'ad vesaire, ismi bizim gibi olan birçok insan var, oruç tutmayabiliyor.

Bu bir imtihan; Allah "Oruç tutun." demiş diye biz tutuyoruz. Açlık bir imtihan işte...

"Aç dur!"

"Yok, açlık tatsız bir şey olduğu için ben tutmam." diyen imtihanı kaybediyor.

"Peki yâ Rabbi! Biraz zor da olsa tutarım." diyen kazanıyor.

Cihat?

Cihada giden kazanıyor, gitmeyen kaybediyor. Allah'ın emrettiği bir cihada gitmeyen kaybediyor. Hayatını kurtarıyor, âhiretini kaybediyor.

Peygamber Efendimiz'in zamanını düşünün. Resûlullah Efendimiz cihat emri vermiş; "Filanca yere gidilecek, toplanın." Gitmeyen mahvoluyor. Hayatını kurtarıyor; ama âhire-

tini kaybediyor. Mecburiyet olunca gidilecek, gidilir, gitmemiz lazım. Babalarımız gitti. Babalarımızın, dedelerimizin zamanında harp zamanı idi; çağrıldılar, gittiler. Gelibolu'da benim kaç tane dedem, akrabam, dayım, amcam [şehit oldu.] Nice şehitler verdik. Bizim orası yakın olduğundan Gelibolu'da çok şehitler verdik. O büyüklerimizi köyden düğün yapar gibi davulla uğurladılar. Onlar musafaha yaptılar, büyüklerin ellerini öptüler, küçüklere ellerini öptürdüler, hanımlarıyla vedalaştılar. “Şu sizinle vedalaştığımız eller yarın kıpkırmızı kan olacak, “Allah’a ısmarladık...” dediler, gittiler; bir daha gelmediler, şehit oldular, can verdiler. Bir imtihan...

Şu anda bizim karşımıza böyle bir imtihan gelse nasıl olur? Kaç kişi bu imtihanı kazanır, kaç kişi kazanamaz?

Kimisi ölümden korkar, kaytarır, askerden, savaştan kaçır. Kimisi “Allah emretmiş.” der, gider.

Ölen ölene... Halen bugün Türkiye'de ölen var. Askere gidip de gelmeyen bir sürü

insan var. Şehit haberi geliyor, merasim yapılıyor, askerî bando geliyor, tabut bayrağa sarılıyor, sloganlar atılıyor, kabre gömülüyor; ama giden gidiyor.

Allah korkulacak şeylerle, açlıkla [imti-han ediyor.]

*Mine'l-havfi ve'l-cûi ve naksin mine'l-
emvâli ve'l-enfüsi ve's-semerâti.*³ Zekât ve-
riyorsun, para veriyorsun, sadaka veriyorsun,
kesendeki paralar azalıyor. “Eyvah, gitti yine
bizim şu kadar dolar! Hay Allah...” Allah em-
retti, zekât, onu veriyorsun. Sana çok vermiş,
kırkta birini veriyorsun insafsız; ne var yani,
39 tanesi sana kalıyor. Sana Allah 40 tane
veriyor, bir de tenbihliyor, diyor ki; “Ben
sana 40 tane vereceğim. Bir tanesini fakir
kardeşlerine ver.” Çocuk 40 tane loliyi alıyor,
açıyor yiyor, açıyor yiyor, açıyor yiyor... Öbür
taraftaki çocuk ağlıyor:

“Bir tane de bana ver.”

“Yok, hepsi benim!”

³ 2/Bakara, 155.

40 tane lolinin hepsini yutacak.

“Versene şunu! Bak sana ‘ver’ dedim ya! Hadi 39 tanesi senin olsun, bir tanesini şu kardeşine ver, o yesin o loliyi...”

“40’ını da ben yiyeceğim!”

Ayıp değil mi? Bu çocuğa kızmaz mıyız?

Bre insaf yahu! 39 tanesi senin olacak, bir tanesini ona vereceksin!

Zekâtı vermeyenin durumu bu. Allah 40 tane veriyor, diyor ki; “Bunun bir tanesini fukarâya ver, onun hakkı. Senin eline veriyorum.” İmtihan ama... *Naksin mine’l-emvâli.* “Maldan biraz azalma olacak.” Vereceksin. Hadi... 40’tan bir tanesi gidince 39 kalacak. 40 bin doların varsa 39 bin doların kalacak, bin doların gidecek. Gitti bizim bin dolar... Allah; “Zaten o senin malın değil, fakirin malı. Sana ‘sen ver’ diye verdim.” diyor. Onu vermiyor, “40’ı da ben de kalsın.” diye. Halbuki;

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ

*Yemhaku'llâhu'r-ribâ ve yurbi's-sadakât.*⁴ Sadakayı, zekâtı verse malı artacak; vermediği zaman azalıyor. Faize yatırdığı zaman bereketi kaçıyor, azalıyor; verdiği zaman bereketleniyor, bir başka yerden Allah takviye ediyor, artıyor. Ama insanoğlu vermiyor. Bak malla imtihan, açlıkla imtihan, hayatla imtihan... Bazen hastalık geliyor, sağlık gidiyor.

“Sağlıklı iken iyi kulluk ediyordu da hastalanınca bizim bu kul ne yapacak bakalım?”

Hasta açıyor ağzını; söylediği sözler küfür, Allah'ın hoşuna gitmeyecek sözler. İmtihanı kaybetti. Halbuki hastalık bir imtihan. Hastalığın faydaları da var; günahlar siliniyor. Başka faydaları var. Kaybetti. Hatsalandı, bir yeri ağrıyor diye açtı ağzını yumdu gözünü, isyan etti, şikâyet etti, bağırdı çağırdı, sövdü saydı... Allah çocuğunu alıyor, imtihan, çocuğu ölüyor. “Bana bunu da yapacaktın Allahım!” diyor. *Allahu ekber, sübhanallah...*

⁴ 2/Bakara, 276.

Tevbe yâ Rabbi! İnsan lafı nakil bile etmekten korkuyor. Allah'a isyan ediyor.

“Yavrumu niye aldın!”

“O senin yavrunsa benim de kulum; veren benim, alan benim.”

Bunu anlamıyor.

“O benim yavrumdu, niye aldın!”

Senin yavrundu da sana bu yavruyu kim verdi?

“İşte ben evlendim, oldu.”

Kim verdi?

Ötekinin çocuğu olmuyor. Doktor doktor dolaşüyor, 10 senedir çocuğu olmuyor da Allah sana verdi. Evlâdı veren Allah değil mi?

Veren Allah.

“Tamam da niye alıyor?”

Alır. Veren Allah, alan Allah.

Babamın gençliği sırasında, hafızlık yaptığı sırada bizim köyün imamı varmış. Çocukları doğuyormuş, biraz yaşıyormuş, ölüyormüş. Hadi bir ağlama, bir zırlama... Koca

adam, göbekli adam, hoca adam; çok ağlıyormuş. Kaç gün ağlıyormuş, ağlıyormuş, ağlıyormuş; perişan... Kimse teselli de edemiyormuş. Böyle kaç tane çocuğu ölmüş. Dört, beş, altı, neyse bir sürü çocuğu ölmüş. Babam diyor ki; “Bir gün köye bir ârif, kâmil bir insan geldi. O sıra hocanın yeni doğmuş çocuğu, birkaç aylık çocuğu yine öldü. Yine bir sürü zırlama, ağlama, üzülme...” O gelen zât demiş ki;

“Hoca efendi! Gel bakayım buraya. Bu evlâdı sana kim verdi? Kim yarattı? Kim verdi?

“Allah verdi.”

“Peki ölümünü kim takdir eyledi? Kim aldı?”

“Allah. Allah verdi, Allah aldı.”

“Bu evlat kimin kulu, kimin yaratığı?”

“Allah’ın.”

“O zaman sen bu kadar bağırup çağırıp ağlamaya, zırlamaya utanmıyor musun? Sen nenin arada? Allah veriyor, Allah’ın kulu, Allah yaratıyor. Bir sebebi var, alıyor. Sen sab-

ret bakalım. Kadere sabret, razı ol, kadere rıza göster. Olmaz böyle şey! Allah'ın ahkâmına karşı çıkmak senin gibi hocaya yakışmaz.” demiş.

“Doğru söylüyorsun.” demiş, gözlerini silmiş. “Haklısın, bu tarafını hiç düşünmedim.” demiş.

Veyahut o nasihat eden şahıs çok tesirli konuşmuş. Bazı insanlar güzel konuşur, etkili konuşur, etkisi altına alır.

“Tamam, haklısın, ne yapalım, Allah aldı...” demiş.

Kendisini üzüntüden çekmiş, sıyırmış.

Babam; “Ondan sonra çocukları ölmedi. Ondan sonraki çocukları yaşadı.” diyor. “Ağlayıp zırladığı zamanki çocukları öldü, kadere rıza gösterdiği zamandan sonra çocukları ölmedi, yaşadı.” diyor.

İnsanın malı gider, çoluğu gider, çocuğu gider, sıhhati gider. Olabilir. Karadeniz’de gemisi batar, kayığı batar, harmanına ateş

düŒer, tarlasına kırağı düŒer, dolu düŒer; im-
tihan.

Ve le-neblüvenneküm ne demek?

“Biz sizleri mutlaka ve mutlaka, muhak-
kak ve muhakkak imtihan ederiz!” demek.
Neblüvenneküm. *Nun* harfi iki tane Œeddeli
olunca, *neblüvenneküm* dediđi zaman “mut-
laka ve mutlaka” demek, yani “ısrarlı” de-
mek. “Biz sizi mutlaka imtihan ederiz.” Malı-
nız gider, canınız gider, korkarsınız, aç kalır-
sınız; bunlar dünya hayatının cilvesi.

Ve beŒşiri’s-sâbirîn. “Sabredenleri müj-
dele.” diyor, aynı âyetin sonunda...

c. Sabrın Mükafatı Cennettir

Çünkü sabrın mükâfatı cennet, sabrın
sonu selamet; sabredeninin sonunda eline ge-
cecek olan mükâfat.

Sabredeninin ecri ne kadar? 10 mu, 50 mi,
100 mü, 700 mü?

Bi-ğayri hisâb.

إِنَّمَا يُوفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

*Innemâ yuveffe's-sabirûne ecrehüm bi-ğayri hisâb.*⁵

وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

Fe-beşşiri's-sâbirîn. "Sabredenleri müjdele, ey Resûlüm."

"Bu imtihanlar olabilir. İmtihan olduğunu bilsinler, sabretsinler. Sabredenleri müjdele."

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ
رَاجِعُونَ

*Ellezîne izâ isâbethüm musîbetün kâlû innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn.*⁶

O sabreden kimseler kimler?

Öyle kimseler ki musibet kendilerine geldiği zaman *innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn* derler. "Biz Allah'ın kullarıyız, O'na döneceğiz. Bunlar kaderin cilvesi, ne yapalım..." derler, tahammül ederler.

⁵ 39/Zümer, 10.

⁶ 2/Bakara, 156.

Innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn.

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ
هُمْ الْمُهْتَدُونَ

*Ülâike aleyhim salavâtun min rabbihim
ve rahmetün ve ülâike hümü'l-mühtedûn.*⁷

Ondan sonraki âyet-i kerîmede methediyor. “Allah’ın lütfu, rahmeti bunlara gelecek. Onlar hidayet üzere olan insanlardır.” diyor.

Bu imtihanlar olur. Bu dünya hayatında güzel şeyler, boyalı şeyler de dünya metâi. “Onlara da aldanmayın, kapılmayın.” diyor. Süslü, Allah süslemiş veya şeytan olduğundan cazibeli gösteriyor. “Şu mala bak be... Al şunu, uzat elini, çal! Kopar şu elmayı, ısır!” Neyse yani, allayıp pulluyor şeytan, belki göz boyayıp öyle gösteriyor. Onların hepsi dünya metâi.

İnsan bir işin gerçek mahiyetini anlamak için ne yapacak?

⁷ 2/Bakara, 157.

Sonucunu, ilerideki sonucu düşünecek.
Şu andaki yaldızına bakmayacak.

Bir malı alıyorsun, yaldızlı, çok güzel. Ne kadar dayanır?

“Hocam, bunu alma. Bu plastik, dayanmaz.”

“Hangisini alayım?”

“Şunu al, bu çelik, dayanır.”

“Bu termosu alma, bir düştü mü patlar, kırılır. Bu çelik termosu al, evladiyelik.”

Evladiyelik ne demek?

“Sen de kullanacaksın, senden sonra evlâdın da kullanacak.” demek.

Neden?

“Çelik termos hem paslanmaz, hem düşse kırılmaz. Bunu al, bu daha sağlam.”

“Bu ev daha güzel, bunun duvarları kaplama tahtadan.”

Bizim Ankara’daki torun, çok yakışıklı, sevimli, yaramaz [çocuk...] Bir gün ben kayığa bindim, kırıldım gülmekten. Öyle şen, öyle

şakacı... Kırıldım. Torunumun öyle olduğunu bilmiyordum. Oturdukları evin banyo kapısına bir karete yapmış... Ankara'da evlerine gittim; banyonun kapısının ortası delik, ortası gitmiş. "Hayrola, buraya ne oldu? Tam orta yerde..." dedim. "Sorma" dediler. Sonra bizim o muzip torun: "Ben de neden yaptığımı bilmiyorum, bir karete yaptım, kırıldı." diyor. Bir tane patlatıyorlar... Çocuklar filimlerde gördükleri şeylerden ayağını bir döndürüyor, bilmem ne yapıyor... Sağlam [kapı] olsaydı bir şey olmayacaktı, kapı gitti. Yenisine sağlık... Çökmüş. Bir coşmuş bizim [torun...] Soyadı "Coşan" değil, kızımızın [çocuğu.] Bir tekme veya bir eliyle ne yaptıysa, göçertmiş.

"Bu ev çürük ama bu sağlam, bunun içi tuğla duvar. Bunu al. Ötekisi öyle değil, bu sağlam." diyor.

Bir şeyin ileride sana fayda getirecek mi getirmeyecek mi, o hâline bakacaksın. Başındaki yaldızlı hâline bakmayacaksın. Çünkü bazı şeyler boyalı. Sonu nasıl, bir işin sonunu hesap et. Bu işi yapıyorsun, sonu ne olur?

Bu işin sonu karakolda ve mahkemede biter.

O zaman yapma.

Karakolda veya mahkemede veya hastanede veya hapisanede bitecek işi ne yapmak lazım?

Yapmamak lazım. Sonunu düşüneceksin.

d. Allah Size Cihadı Farz Kıldı

Allahu Teâlâ hazretleri yine kardeşimizin okuduğu âyetlerin birisinde buyuruyor ki;

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

Kütibe aleykümü'l-kıtâlu ve hüve kürhün leküm. "Allah size cihat etmeyi farz kıldı. Hiç hoş bir şey değil, hoşunuza gitmeyen bir şey; ama Allah farz kıldı." *Ve asâ en tekrahû şey'en ve hüve hayrun leküm.* "Siz bazı şeyleri sevmezsiniz; ama onun faydası vardır, hayırlıdır." *Ve asâ en tuhibbû şey'en ve hüve*

şerrun leküm. “Bazı şeyleri de seversiniz; ama o sizin için kötüdür, hayırsızdır.” *Vallâhu ya’lemu ve entüm lâ ta’lemûn.*⁸ “İşin sonunu Allah biliyor; siz bilemezsiniz. Allah’ın emrine teslim olun.”

Cihat iyi midir, kötü müdür?

Cihat çok iyi.

“Hocam, ölüyor?”

Cihat etmediğin zaman daha çok ölür.

Buraya Endonezya’dan geldik. Endonezya’da tarihten bazı şeyleri anlattılar, keşke rakamı hatırımda tutsaydım. Oradaki emparyalistler orayı elden kaçırmamak için bir şehirde bir vali bilmem kaç bin kişiyi -46 bin mi, daha fazla mı...- öldürmüş.

Cihat etmediğin zaman daha çok gider. Akacak kan damarda durmaz. Cihattan insanın sayısı azalmıyor. Cihat etmediği zaman daha beter oluyor. Belki cihat etse daha az olacak. Siz anlamazsınız, cihadı terk ederseniz, esarete düşersiniz, rezil olursunuz, rüsva

⁸ 2/Bakara, 216.

olursunuz; paranız da gider, malınız da gider, canınız da gider, rahatınız da gider, şerefiniz de gider, haysiyetiniz de gider. Cihat hayırlı. Cihat ettiğin zaman haysiyetinle duruyorsun, hür duruyorsun, karşı tarafı hizaya getiriyorsun.

e. İşin Sonu Ahirettir

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, en doğrusu işin sonunu düşünmek. İşin en sonu da âhirettir.

Âhir ne demek? *Âhîret* ne demek?

“Sonu” demek.

İşin en sonu âhirettir. Âhîrette sana yarayacak olan işi yap, akıllıca iş budur; âhîrette sana yaramayacak olan işi yapma. Dünya 100 sene de olsa, 150 sene de olsa fânidir. Sonra çok pişman olursun; ama iş işten geçer.

İşte bu İslâm’ın mantığı tüm materyalist, dünyevî mantıklarla taban tabana zıt. Burada insanları Allah bir tercihin karşısına koyuyor, muhterem kardeşlerim! “Gel buraya, otur bakayım şuraya... Bir materyalist görüş var;

vur patlasın çal oynasın yaşayacaksın, yiyeceksin, içeceksin, eğleneceksin, gezeceksin, tozacaksın, bugününü gün edeceksin, bu dünya hayatında keyif yapacaksın... Bunu mu istersin? Bir de bir başka görüş var; bu dünya hayatı fâni imiş, âhiret varmış, mahkeme-i kübrâ varmış. Bu dünya hayatında insan cihat ederse, oruç tutarsa, hacca giderse, parasını verirse -hepsi fedakârlık yahu, hepsi benden gidiyor, hepsi olumsuz- bunları yaparsa orada [kazanacakmış.] Onu mu tercih edersin, bunu mu tercih edersin?"

Bizi buraya getirmiyor mu din? İslâm bu noktaya getirmiyor mu?

Bu noktaya getiriyor.

Peygamber Efendimiz bu noktada değil miydi? Sahabe-i kirâm bu çizgide değil miydi? Hangisini tercih ettiler?

Âhireti. Öldüler, şehit oldular. Cihat ettiler, para verdiler, Allah yolunda mallarını sarf ettiler, rahatını bıraktılar, ölümü istediler, şehit olmayı dilediler, şehit olmadıkları zaman üzüldüler.

Tamamen zıt iki görüş! Tercihini yapacaksınız.

Aslında biz yapmışız. Biz müslümanız, tercihimizi yapmışız; biz âhireti tercih ediyoruz, Allah'ın rızasını tercih ediyoruz, cenneti tercih ediyoruz.

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

Kul yâ eyyühe'l-kâfirûn. "De ki Resûlüm; 'Ey kâfirler! Ey imansızlar! Ey gayrimüslimler!'" *Lâ a'budu mâ ta'budûn.*⁹ "Sizin taptığınıza ben tapmam!"

Peygamber Efendimiz kâfirlere böyle dedi: "Sizin taptığınıza ben tapmam!"

Biz kâfirlerin taptığına tapmama Müslümanlığını gösterebiliyor muyuz?

Kâfir paraya tapıyor, kâfir dünyaya tapıyor, kâfir maddeye tapıyor. Biz kâfirden farklı mıyız?

⁹ 109/Kâfirûn, 1-2.

Mutlaka bunun imtihanı var, mutlaka tercihi var. Tercih serbest. Allah'ın kullara ihtiyacı yok.

أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

Entümü'l-fukarâu ila'llâh. "Allah'a muhtaç olan ey kullar, sizlersiniz!" *Vallâhu hüve'l-ğaniyyu'l-hamîd.*¹⁰ "Allahu Teâlâ hazretleri müstağnîdir, hiç ihtiyacı yoktur; muhtaç olan sizsiniz."

Bir insan kâfir olsa, bin insan kâfir olsa, bir milyar insan kâfir olsa, tüm dünyadaki mahluklar, insanlar kâfir olsa Allah'ın kudretinden, azametinden, celâlinden, heybetinden, izzetinden bir zerre eksiltir mi?

Eksiltmez.

Hepsi mü'min olsa, hepsi ibadet etseler ne olacak?

Yaratan Allah... Eğilmiş, kalkmış, *Allahu ekber, semia'llâhu li-men hamideh, Rabbenâ*

¹⁰ 35/Fâtır, 15.

Ike'I-hamd... Ne var, ne olmuş yani? Ağaç da eğiliyor kalkıyor, ne var?

İbadetlerden fayda kullara. Kul kulluğunu arz ediyor. Allah'ın kulun ibadetine de ihtiyacı yok, hiçbir şeye ihtiyacı yok. Allahu Teâlâ hazretleri müstağnî; kulun hiçbir şeyine ihtiyacı yok. Ama kulun ihtiyacı var.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

f. İslam, Ahireti Küfür, Dünyayı Tercih Eder

Onun için, İslâm ile küfrün farkını bileceğiz. İslâm âhireti, küfür dünyayı tercih ediyor. Küfür dünyayı tercih ederken âhirete hiç çalışmıyor. Ama müslüman âhireti tercih ettiği zaman, âhireti tercih ediyor ama dünyadaki her türlü nimetten, çalışmadan, hizmetten de geri durmuyor, yani yasaklanmıyor. Ticaret yapar, evlenir, uyur, dinlenir, yer, içer; bunlar yasak da değil. Yalnız belli kuralara uygun yapacak, o kadar. Yeri gelirse canını da verecek, malını da verecek.

Neden?

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ
لَهُمُ الْجَنَّةُ

*Inna'llâhe'sterâ mine'l-mü'minîne en-
füsehüm ve emvâlehüm bi-enne lehümü'l-
cennete.*¹¹

Malları, canları Allah'ındır. Müslüman-
lardan Allah satın almış. Gerekirse verecek.
Şu anda gerekmiyor. “Osman canını ver!”
demiyor şu anda, “Es'ad canını ver!” demi-
yor. Ama “ver” derse o zaman vermek lazım.

*Cânı cânan dilemiş, vermemek olmaz ey
dil*

*Ne nizâ eyleyelim, ol ne senindir ne be-
nim*

Can senin mi? Can senin malın mı? Hayat
senin malın mı?

Değil; Allah'ın. Ne diye çekişip duruyo-
ruz? O bizim değil; ne senindir ne benim;
Allah'ın. Verir, alır...

¹¹ 9/Tevbe, 111.

Allahu Teâlâ hazretleri imtihan eder; ama çok da sıkıştırmıyor, o kadar da korkmayın. *Âmenerresûlü'*yü okuyoruz ya; Allah yine tâkatinin fevkinde yük yüklenmiyor.

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ

*Rabbenâ ve lâ tahmil aleynâ isran kemâ hameltehû ale'llezîne min kablinâ. Rabbenâ ve lâ tuhammilnâ mâ lâ tâkate lenâ bih.*¹²

Tâkatinin fevkinde yük yüklenmeyi Peygamber Efendimiz tavsiye etmiyor. “Çok yük yüklen.” de demiyor. “Taşıyabileceğin kadar yük al; ama muntazam git.” diyor, çok da yük yüklemiyor. Sadece burada âhireti tercih edeceksin. Yol çatallaştığı zaman Allah’ın rızası yoluna gideceksin. Aleyhinde gibi görünse bile Allah’ın rızası yoluna gideceksin. Zevkli, keyifli görünse bile şeytanın yoluna gitmeyeceksin. Rahman’ın yoluna gideceksin.

Yol çatallaşınca nereye gideceğiz?

¹² 2/Bakara, 286.

Rahman'ın yoluna. Sağ tarafa, sola değil... Yol çatallaştıkça Rahman'ın yoluna gideceksin. Düz giderken bir şey yok; ama yol ayrımına geldiğin zaman bu tarafa şeytan çağırıyor, bu tarafa Rahman; Rahman'ın yoluna gideceksin. Bu kadar basit. İslâm bu kadar kolay. İslâm dini bu kadar işte! İslâm dini Allah'ın yoluna gitmektir, şeytanın yoluna gitmemektir.

Allah muvaffak etsin. Yardım etsin. Tevfîkini refîk etsin. Fazla yük yüklemesin. Tâkatimiz fevkinde yük yüklemesin. Biz zayıf kullarız, bize yardım eylesin. Şüküründe, zikrinde, güzel kulluk yapmakta tevîkini refîk eylesin. Hayırlara muvaffak eylesin. Şerlerden uzak eylesin. İyi müslüman olarak yaşatsın. Saîd olarak, bahtiyar olarak, mutlu olarak yaşatsın. Şehit dereceleri kazanmış olarak o kadar yüksek mertebelerle âhirete göçmeyi nasip eylesin. Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin.

“Bir insan candan şehitlik isterse yatağında ölse bile Allah onu şehit derecesine eriştirir.” diyor Peygamber Efendimiz.

Canını Allah yoluna vermeyi isteyecekti; Allah alırsa alır, almazsa almaz, kendisi bilir, ister alır ister almaz...

Bir yazı gözümün önünden gitmiyor. Suriye’de karayoluyla hacca giderken gördük. Halid b. Velid’in camisinin önünde anıta yazı yazmışlar. Oraya Halid b. Velid’in yazısını yazmışlar. Halid b. Velid *radıyallahu anh* büyük kahraman, komutan, öyle diyor:

“Şu benim vücudumda bakarsan bir karış yarasız yer bulamazsın; ya kılıç darbesi, ya ok saplantısı, ya mızrak saplantısı, her yerde bir yara bere vardır.”

Vücudu delik deşik. İyi olmuş ama her tarafta yara izi var.

Benim şimdi şuramı açsam, şuradan şuraya kadar ameliyat izi, herkes tarafından görülür. Bunu doktorlar diktiler.

O kılıç yarası zor iyi oluyor; o zaman dikmiş filan da yok, bilmiyorlar.

“Benim řu vücudumda bir karış yarasız yer yok. Hayatımda 100 tane savaşa girdim.” diyor.

ولقد شهدت مائة زحف

Ve lekad řehidtü miete zahfin. “100 savařa girdim.”

“řu vücudumda bir karış yarasız yer yok.” diyor.

وها أنا أموت على فراشي

Ve hâ ene emûtu alâ firâşî. “Bakın şimdi yatağımda ölüyorum.” diyor.

Yatağında ölmüş. 100 savaşa girmiş Halid b. Velid nasıl ölmüş?

Ve hâ ene emûtu alâ firâşî. “Yatağımda ölüyorum, bak görüyor musunuz?” diyor.

Allah’ın hikmetini görüyor musunuz?

Allah öldürmedi mi öldürmez, yaşatır. Vardır hikmetleri, sebepleri; O’na teslim olmak lazım. O biliyor, hikmet sahibi...

Fuzûlî doğru söylemiş: “Yâ Rabbi! Ben istesem bile bir şey bana yaramazsa sen onu bana verme. Sen hakîmsin. Sen neyin yaradığını, yaramadığını biliyorsun. Bana süslü şeylere aldanıp da günah tarafına sapmayı nasip etme.” diyor.

İslâm’ın inceliğini, garipliğini anladık mı?

İslâm’a gelmiyor. Noel ağacının eğlenceleri, keyifleri, zevkleri mi önemli; aç kalıp susuz kalıp [ibadet etmek mi?]

İnsanlar zevkli tarafa, eğlence tarafına kayabilirler. Mühim olan, acı gibi görünse de Allah’ın, Rahman’ın yoluna gitmektir; şeytanın yoluna gitmemektir. İşin en sonunu düşünmektir, şu andaki ilk hesabın önemi yoktur. Sene sonundaki hesapta dükkânın kâr mı zarar mı ettiği belli olur.

Allah bizi kâr edenlerden, iki cihanda aziz ve bahtiyar olanlardan eylesin. Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin. Kusurlarımız varsa affeylesin. Bizi zorlu imtihanlara mâruz ve tâbi tutmasın. Çünkü zayıf kullarız. Bizi nusretiyle teyîd ve takviye eylesin. Bize yar-

dım eylesin. Bizi affeylesin. Bizi mağfired eylesin. Sevdiği kul eylesin. İki cihanda aziz eylesin. Saîd olarak yaşayıp şehit derecesini kazanarak ölüp cehenneme uğramadan, azaba giriftâr olmadan, ateşlere yanmadan, azaplara uğramadan doğrudan doğruya cennete girmeyi, Peygamber Efendimiz'e komşu olmayı, Firdevs-i Âlâ'da yaşamayı, Allah'ın *rıdvân-ı ekberine* ermeyi, cemâlini görmeyi, selâmına mazhar olmayı nasip eylesin.

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtîha...

Allah hepinizden razı olsun.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
8 Ramazan 1418 / 07.01.1998

[Bütün DİĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

